

Становище
за дисертационен труд за присъждане
на образователна и научна степен "доктор"

Научна област:	4. Природни науки, математика и информатика
Професионално направление:	4.6. Информатика и компютърни науки
Докторска програма:	Информационни системи и технологии, информатика и компютърни науки
Факултет, в който е разработена дисертацията:	Факултет „Международна икономика и администрация“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
Катедра, в която е разработена дисертацията:	Катедра „Информатика“
Тема на дисертационния труд:	Базирани на онтологии модели за подбор на човешки ресурси
Автор на дисертационния труд:	Марио Марун
Научен ръководител:	доц. д-р Галина Момчева
Автор на становището:	доц. д-р Цветанка Любомирова Георгиева-Трифенова, катедра „Информационни технологии“, факултет „Математика и информатика“ на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

1. Данни за дисертацията, автореферата и публикациите

Настоящото становище е написано на основание на заповед № 221 от 06.04.2022 г. на Ректора на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“, както и на решение на първо заседание на научното жури по процедурата от 19.04.2022 г. Изготвено е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Наредба № 12 за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“.

Дисертационният труд изследва възможностите за използване на базиран на онтологичен модел с цел ефективно набиране на човешки ресурси. Разработена е работна рамка чрез прилагане на семантични технологии. Състои се от въведение, три глави изложение, заключение, библиография.

Авторефератът отговаря на съдържанието на дисертацията, но се забелязват някои разминавания в количествените характеристики (като брой страници, брой литературни източници).

Представени са общо три публикации по темата на дисертационния труд – доклад в съавторство на международната конференция по приложения на математиката в инженерството и икономиката (International Conference on Applications of Mathematics in Engineering and Economics) през 2020 година, който е публикуван в сборник, индексирани в Scopus; доклад на същата научна конференция, приет за публикуване през 2021 година; статия в списание „Mathematical and Software Engineering“. Следователно дисертантът формално покрива критериите за изпълняване на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и съответно по чл. 24, ал. 1 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

2. Научни приноси

Докторантът успешно реализира поставените задачи, свързани с целта на дисертационния труд. Основните реализирани приноси в теоретичен план са:

- Направено е проучване на методи, практики и изследвания за ефективно набиране на персонал;
- Извършен е преглед и критичен анализ на прилагането на семантични технологии за целите на проблеми в областта на управлението на човешките ресурси;
- Проучени са онтологичните операции, необходими за поддържане и преизползване на онтологиите;
- Проектирана е работна рамка с използване на базирани на онтологии модели за набиране на персонал.

Като приноси в практически план се открояват:

- Изградената онтология на уменията;
- Реализираната работната рамка, която използва онтологията на уменията като обща таксономия за автобиографии и длъжностни характеристики на търсещите работа, за да ги съпостави и да намери най-добрите кандидати и да ги класира;

Предложената в настоящата работа работна рамка е представена схематично чрез открояване на входните и изходните данни, изпълняваните онтологични операции и връзките между тях. По този начин се допринася за улесняване на нейното преизползване и съпоставяне.

- Разработената работна рамка реализира основната си цел да подпомогне ефективното набиране на човешки ресурси.

Извършено е оценяване на предложената работна рамка чрез прилагането ѝ върху автобиографии на три търсещи работа лица и две различни длъжностни характеристики.

3. Критични оценки, забележки и препоръки. Въпроси

Фигура 19 може да се направи по-разбираема, като се намали степента на детайлност или се раздели на няколко части (например за различните типове умения).

В заключенията на първа и втора глава би било по-полезно да се обобщят забелязаните констатации в резултат от направения научен обзор.

Реализацията на предложената онтология за умения се основава на RDF/RDFS (*Resource Description Framework/ RDF Schema*) описания. Какви възможности за бъдещо развитие на онтологията съществуват? Надграждането с OWL (*Web Ontology Language*) би ли могло да осигури по-висока изразителност чрез използване на класове и свойства с връзки и йерархии, които да позволят по-изчерпателно описание на съдържанието?

Прилагането на SPARQL (*SPARQL Protocol and RDF Query Language*) заявки би ли могло да предостави някакви предимства пред предложената реализация на процеса на съпоставяне?

4. Заключение

Моята оценка на дисертационния труд е положителна и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен "доктор" на Марио Марун в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки.

25.04.2022 г.

Член на научно жури: _____

гр. Велико Търново

/доц. д-р Цветанка Георгиева-Трифенова/